

prima instanță: C. Guzun
instanța de apel: I. Cimpoi, N. Simciuc, N. Craiu

dosarul nr. 2ra-1997/16

ÎNCHEIERE

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Verei Cataraga împotriva Combinatului de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni cu privire la anularea sancțiunilor disciplinare, încasarea compensației în locul restabilirii la locul de muncă, a salariului pentru lipsa forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 16 noiembrie 2015, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 20 mai 2015, Vera Cataraga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Combinatului de Vinuri „Cricova” SA cu privire la anularea sancțiunilor disciplinare, încasarea compensației în locul restabilirii la locul de muncă, a salariului pentru lipsa forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că în baza contractului individual de muncă nr. 02/03.09-S din 19 martie 2009, a fost angajată în funcția de manager junior aprovizionare, în cadrul Combinatului de Vinuri „Cricova” SA, începând cu 19 martie 2009.

Ulterior, din funcția respectivă a plecat în concediu de maternitate, urmat de concediul de îngrijire a copilului parțial plătit.

Relevă că la 20 februarie 2015, după finisarea concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului, a revenit la serviciu, dar conducerea întreprinderii a primit negativ revenirea sa, fiind supusă unui tratament discriminatoriu și unor persecutări care au avut drept scop eliberarea din serviciu. Astfel a fost nevoită inițial, să depună o cerere de reluare a activității și ulterior o cerere prin care să-i

fie explicată situația și să i se comunice când va putea începe exercitarea atribuțiilor, în mod efectiv.

Indică că ignorarea și tratamentul discriminatoriu al angajatorului au dictat doar o reluare fictivă a activității, fără acordarea condițiilor de muncă, cu aluzii și chiar cu solicitări directe de a demisiona.

Explică că în condițiile în care a refuzat să demisioneze, persecutările au continuat și au luat forma aplicării unor sancțiuni disciplinare.

În acest context, menționează că prin ordinul nr. 70 din 18 martie 2015, i s-a aplicat o sancțiune disciplinară sub formă de mustrare, iar la 19 martie 2015, a fost emis ordinul nr. 72 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare-mustrare aspră.

Consideră aceste ordine drept ilegale, emise cu încălcarea normelor în vigoare și cu ignorarea prevederilor legislației muncii.

Relevă că prin ordinul nr. 70, i se invocă că a admis o întârziere la serviciu la 24 februarie 2015, cu 2 ore 45 min, iar conform ordinului nr. 72, i se invocă părăsirea locului de muncă după pauza de masă, în ambele cazuri fiind învinuită de lipsă nemotivată de la serviciu.

Subliniază că cele constatate în ordine au fost invocate arbitrar, în realitate la toate învinuirile ce i-au fost înaintate, a dat explicație că lipsa de la lucru, în primul caz, a fost pe motiv de boală, iar în cazul cu referire la al doilea ordin, din necesitatea de a se prezenta la medic cu copilul minor.

În aceste condiții consideră că la aplicarea sancțiunilor, angajatorul a încălcat prevederile art. 206 alin. (5) Codul muncii, care nemijlocit indică că la aplicarea sancțiunii disciplinare angajatorul trebuie să țină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise și de alte circumstanțe obiective, or, circumstanțele obiective denotă direct că faptele invocate au fost în deplină concordanță cu prevederile legale și nu constituie abateri disciplinare.

Totodată, precizează că emiterea mai multor ordine de sancționare, în lipsa unor motive, denotă caracterul tendențios al angajatorului, fiind o confirmare certă a intenției acestuia de a o destitui din funcția deținută, prin orice metode.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 9, 206, 329, 330, 348-355 Codul muncii, art. 166-167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, anularea ordinului nr. 70 din 18 martie 2015, ordinul nr. 72 din 19 martie 2015 și încasarea prejudiciului moral în mărime de 50000 lei.

La 09 iulie 2015, Vera Cataraga a depus o cerere suplimentară, prin care a indicat că după depunerea acțiunii în judecată, la data de 09 iunie 2015 angajatorul a emis ordinul nr. 181, cu privire la concedierea ei din funcție, invocându-se drept temei lipsa nemotivată de la lucru mai mult de 4 ore consecutive.

Consideră și acest ordin ilegal, emis cu încălcarea și ignorarea legislației muncii.

Menționează că prin acțiunile angajatorului i-au fost aduse mari suferințe psihice, fiind într-o situație de incertitudine și lăsând-o fără niciun venit.

Susține că a fost concediată ilegal de către angajator cu bună-știință, pentru înlăturarea ei din funcție și selectarea personalului după alte principii decât cele legale.

Suplimentar cerințelor de bază, solicită anularea ordinului nr. 181 din 09 iunie 2015 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare concedierea, restabilirea în funcție, obligarea pârâtului la achitarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă.

Ulterior, prin cererile de concretizare a pretențiilor, înaintate la 30 octombrie 2015, suplimentar solicitărilor expuse, Vera Cataraga a solicitat încasarea din contul Combinatului de Vinuri „Cricova” SA, salariului pentru absența forțată de la serviciu în perioada 10 iunie 2015-16 noiembrie 2015 în mărime de 19988,80 lei și compensarea restabilirii în funcție cu o sumă bănească în mărimea a 7 salarii medii lunare, ce constituie 25710,58 lei.

Prin hotărârea Judecătoreiei Rîșcani, mun. Chișinău din 16 noiembrie 2015, acțiunea a fost admisă parțial.

A fost anulat ordinul Combinatului de Vinuri „Cricova” SA nr. 70 din 18 martie 2015, privind aplicarea sancțiunii disciplinare față de Vera Cataraga, sub formă de muștrare.

A fost anulat ordinul Combinatului de Vinuri „Cricova” SA nr. 72 din 19 martie 2015, privind aplicarea sancțiunii disciplinare față de Vera Cataraga, sub formă de muștrare aspră.

A fost anulat ordinul Combinatului de Vinuri „Cricova” SA nr. 181 din 09 iunie 2015, privind aplicarea sancțiunii disciplinare față de Vera Cataraga, sub formă de concediere, în conformitate cu prevederile art. 86 alin. (1), lit. h) Codul muncii.

A fost încasat de la Combinatul de Vinuri „Cricova” SA în beneficiul Verei Cataraga salariul pentru absența forțată de la muncă pentru perioada 10 iunie 2015-16 noiembrie 2015 inclusiv, în sumă de 19988,80 lei.

A fost compensată cererea de restabilire în funcție cu achitarea din contul Combinatului de Vinuri „Cricova” SA în beneficiul Verei Cataraga, a trei salarii medii în sumă de 11018,82 lei.

A fost încasat de la Combinatul de Vinuri „Cricova” SA în beneficiul Verei Cataraga prejudiciul moral cauzat în mărimea unui salariu mediu lunar în sumă de 3672, 94 lei.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

A fost încasat de la Combinatul de Vinuri „Cricova” SA în beneficiul statului taxa de stat neachitată la depunerea acțiunii, în sumă de 1040,41 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016, a fost respins apelul declarat de Combinatul de Vinuri „Cricova” SA și menținută hotărârea primei instanțe.

La 04 mai 2016, Combinatul de Vinuri „Cricova” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le ilegale și neîntemeiate.

Sușține că la 23 februarie 2015, Vera Cataraga în jurul orelor 12.30 a plecat de la serviciu și până la sfârșitul zilei de muncă nu s-a întors. Despre absența de la locul de muncă, sau motivul absenței de la locul de muncă, nu a anunțat nici șeful

Serviciului Aprovizionare Sergiu Teodoresc și nici șeful Serviciului Resurse Umane Irina Oleinic.

Astfel, consideră că Vera Cataraga a încălcat vădit prevederile art. 201 și 202 Codul muncii.

Relevă că la 25 februarie 2015, Vera Cataraga a fost rugată să scrie explicație privind lipsa nemotivată de la serviciu, de la orele 12:30 până la 17:00.

Ca urmare, din explicația Verei Cataraga, rezultă că aceasta plecând la ora mesei a observat că copilul are febră și a fost nevoită să meargă la medic și a prezentat secției Resurse Umane a Combinatului de Vinuri „Cricova” SA, trimitere-extras forma (F-027/e) semnat de medicul Lucia Galupa.

Consideră trimiterea-extras ca fiind de o proveniență dubioasă unde nu este indicată instituția medicală care l-a eliberat.

În acest sens, remarcă că la 19 martie 2015, a înaintat Ministerul Sănătății a RM un demers referitor la corectitudinea eliberării certificatului de concediu medical nr. 1527076 pentru perioada 26 februarie 2015 – 18 martie 2015 de către IMSP Centru de Sănătate Cricova, precum și a eliberării la 23 februarie 2015 a trimiterii - extras (F-027/e) de către medicul Lucia Galupa pe numele Verei Cataraga.

Prin răspunsul nr. 01-6/352 din 28 aprilie 2015, Ministerul Sănătății al RM a fost menționat că certificatul medical este completat cu încălcarea pct. 21 din Instrucțiunea privind modul de completare a certificatului de concediu medical, aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății a RM nr. 189 din 22 iunie 2005.

Concomitent relatează că Combinatul de Vinuri „Cricova” SA a fost informat că în cadrul Centrului de Sănătate Cricova nu este angajat medicul Lucia Galupa, iar Ministerul Sănătății nu dispune de date referitor la instituția unde aceasta activează și că trimiterea – extras (f-027/e) nu este un document de strictă evidență, iar eliberarea acestuia de către medicul Lucia Galupa pe numele Verei Cataraga pentru a fi prezentat la serviciu s-a efectuat cu încălcarea actelor normative în vigoare.

La fel, semnaleză că Vera Cataraga la 24 februarie 2015, s-a prezentat la serviciu cu o întârziere de 2 ore 45 minute, fapt confirmat prin nota de serviciu a șefului Serviciului Aprovizionare Sergiu Teodorescu.

Remarcă că conducerea Combinatul de Vinuri „Cricova” SA studiind nota de serviciu a șefului Serviciului Aprovizionare Sergiu Teodorescu, explicația Verei Cataraga despre întârzierea la serviciu cu 2 ore 45 minute, cât și explicațiile Antoninei Șova, șef laborator, cât și a Irinei Oleinic, șef Serviciu Resurse Umane, conducerea Combinatului de Vinuri „Cricova” SA în persoana directorului general Valentin Bodiul, conducându-se de prevederile Codului muncii, a decis de a o sancționa pe Vera Cataraga, pentru absența nemotivată de la serviciu cu 2 ore 45 minute, fiind emis ordinul cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare nr. 70 din 18 martie 2015, conform art. 210 Codul muncii.

Iar la 19 martie 2015, conducerea Combinatul de Vinuri „Cricova” SA în persoana directorului general, Valentin Bodiul studiind Nota de serviciu a șefului Serviciului Aprovizionare Sergiu Teodorescu, explicația Verei Cataraga și răspunsul Ministerului Sănătății privitor la demersul depus de Combinatul de Vinuri „Cricova” SA, a decis de a o sancționa pe Vera Cataraga, pentru absența

nemotivată de la serviciu de la 12:30 până la 17:00, fiind emis ordinul cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare nr. 72 din 19 martie 2015.

Indică că în perioada 01 iunie 2015 până la 04 iunie 2015, Vera Cataraga nu s-a prezentat la serviciu, nu a informat șeful Serviciu Aprovizionare Sergiu Teodorescu și nici șeful Resurse Umane Irina Oleinic.

Ca urmare, afirmă că la 09 iunie 2015, în temeiul art.86 alin (1), lit. (h) Codul muncii și art. 206 alin (1) Codul muncii, a fost emis ordinul nr.181, cu privire la concedierea Verei Cataraga pentru absență nemotivată de la locul de muncă mai mult de 4 ore consecutive în timpul zilei de muncă, fiindu-i adus la cunoștință intimă sub semnătură.

Față de aspectele enunțate, susține că prin comportamentul său iresponsabil față de atribuțiile de serviciu, Vera Cataraga a încălcat flagrant legislația muncii, cât și Regulamentul Intern a întreprinderii și contractul individual de muncă nr.02/03.09-S din martie 2009.

Indică că la judecarea pricinii în instanțele ierarhic inferioare, Vera Cataraga nu a demonstrat că a avut acordul administrației pentru a lipsi nemotivat de la serviciu instanței, fiind doar prezentate declarațiile verbale ale acesteia.

La 12 septembrie 2016, Vera Cataraga a depus referință, prin care a solicitat de a considera recursul declarat de Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților, inclusiv a recurente, la 25 martie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire anexată la dosar (f. d. 145).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 04 mai 2016 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Combinatul de Vinuri

„Cricova” SA nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Combinatul de Vinuri „Cricova” SA asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Combinatul de Vinuri „Cricova” SA ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Dumitru Mardari